

การประเมินโครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

Assessment of Proactive Mobile Medical Examination Project for Chiang Mai Municipality Population

คมชาญ พุทธคำ* นิตยา เจริญประเสริฐ**

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อผลโครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น (2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามโครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และ (3) เพื่อประเมินผลภาพรวมโครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ดำเนินการตามแนวคิดการประเมินโครงการ CIPP Model ใช้การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชาชนอายุ 35 ปีขึ้นไป ที่มีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จากแขวงเมืองราย กาวิละนครพิงค์ และศรีวิชัย ที่เข้ารับบริการโครงการตรวจสุขภาพฯ ปี พ.ศ. 2559 จำนวน 400 คน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตรวจสุขภาพฯ จำนวน 50 คน รวมทั้งการสัมภาษณ์กับผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่และโรงพยาบาลจำนวน 2 คน ข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ความสอดคล้องของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามแนวคิดการประเมินโครงการ CIPP Model

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่เข้ารับบริการโครงการตรวจสุขภาพฯ ส่วนมากเป็นผู้สูงอายุ มีรายได้น้อย และไม่มีสิทธิทางประกันสังคมหรือหลักประกันสุขภาพอื่น ๆ ตรงตามนโยบายของโครงการตรวจสุขภาพฯ ที่ถูกกำหนดไว้ในด้านบริบท ประชาชนรับทราบนโยบายวัตถุประสงค์ของโครงการ (ร้อยละ 70.5) ผ่านช่องทางประธานชุมชนเป็นหลัก (ร้อยละ 44.13) และมีความเห็นในระดับมากที่สุดของภาพรวมในทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 4.71) มีปัจจัยหลักคือควรมีการจัดโครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกนี้เป็นประจำทุกปี (ค่าเฉลี่ย 4.81) ด้านปัจจัยนำเข้า (ค่าเฉลี่ย 4.56) มีปัจจัยหลักคือเจ้าหน้าที่พูดคุยยิ้มแย้มและมีอัธยาศัยดี (ค่าเฉลี่ย 4.67) และด้านกระบวนการ (ค่าเฉลี่ย 4.50) มีปัจจัยหลักคือระยะเวลาในการจัดโครงการตรวจสุขภาพฯ มีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.55) เนื่องจากโครงการตรวจสุขภาพฯ นี้เป็นสามารถสร้างความตระหนักและส่งเสริมการดูแลสุขภาพได้อย่างดี และเห็นตรงกันว่าควรมีการจัดโครงการตรวจสุขภาพฯ นี้เป็นประจำทุกปี

* นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการและการเป็นผู้ประกอบการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ทางด้านเจ้าหน้าที่ทราบถึงวัตถุประสงค์นโยบายของการจัดโครงการนี้เป็นอย่างดี (ร้อยละ 92.0) มีความเห็นในระดับมากสำหรับภาพรวมในด้านปัจจัยนำเข้า (ค่าเฉลี่ย 4.04) มีปัจจัยหลักคือบุคลากรเจ้าหน้าที่เพียงพอกับการดำเนินงาน (ค่าเฉลี่ย 4.08) และด้านกระบวนการ (ค่าเฉลี่ย 3.96) มีปัจจัยหลักคือระยะเวลาในการจัดโครงการตรวจสอบสุขภาพมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.14) เนื่องจากมีการสนับสนุนทรัพยากรในด้านที่เกี่ยวข้องอย่างดี มีการวางแผนประสานงาน และดำเนินโครงการตรวจสอบสุขภาพ อย่างมีประสิทธิภาพ

ทางผู้บริหารได้กำหนดบริบทของโครงการตรวจสอบสุขภาพ ได้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของประชาชนในปัจจุบัน และมีการถ่ายทอดนโยบายวัตถุประสงค์ของโครงการลงไปสู่เจ้าหน้าที่และประชาชนผู้เข้าร่วมอย่างชัดเจน ทำให้มีการวางแผนการดำเนินงานในด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ภาพรวมทั้งหมดของการจัดโครงการมีความสอดคล้องกันในทุกปัจจัย เป็นแนวทางที่ดีในการพัฒนาโครงการตรวจสอบสุขภาพต่อไปในอนาคต

ABSTRACT

The objectives of this research are (1) to study the opinion of participants, staffs and stakeholders of Proactive Mobile Medical Examination Project for Chiang Mai Municipality Population in order to increase the efficiency and effectiveness of the program (2) to study obstacles and suggestions in Proactive Mobile Medical Examination Project for Chiang Mai Municipality Population process (3) to assess overall outcomes of Proactive Mobile Medical Examination Project for Chiang Mai Municipality Population. This study proceeds with the assessment concept of CIPP Model, using questionnaires to collect primary data from (1) 400 samples of Thai population aged 35 years old or older, who have registered houses in Meng Rai, Kawila, Nakorping and Srivichai District of Chiang Mai Municipality and who attended Proactive Mobile Medical Examination Project (2) 50 staff who work in Proactive Mobile Medical Examination Project and (3) interview with 2 top managers from Chiang Mai Municipality and hospitals. Data from questionnaires were analyzed with descriptive statistics using frequency, percentage, average and standard deviations. Data from interviews were analyzed for the linkage of factors based on CIPP Model.

The study has found that most of the participants are elder with low income and ineligible for Social Security and other health rights, which exactly match with the policy of Proactive Mobile Medical Examination Project. In term of context, participants acknowledged the objective of this project (70.5%) through each community leader as a main channel (44.13%). They also give highest level of opinion for all factors ranking as product has an average of 4.71 with the urge of arranging these Proactive Mobile Medical Examination Project every year as top factor (average of 4.81), input has an average of 4.56 with the friendly and hospitable of staff as top factor (average of 4.67) and process has an average of 4.50 with the appropriate timing of Proactive Mobile Medical Examination Project as top factor (average of 4.55). This project was acknowledged and agreed to be arranged annually by participants to create health awareness and promote personal health care.

In terms of staff, they well acknowledged context of the objectives and policies of the Proactive Mobile Medical Examination Project (92%). They also give high level of opinion to other factors as input has an average of 4.04 with sufficient staff to run the project as top factor (average of 4.08) and process has an average of 3.96 with the appropriate timing of Proactive Mobile Medical Examination Project as top factor (average of 4.14). This project well supported in term of resources as well as good process planning and coordination between stakeholders which leads to the project efficiency.

In terms of top managers, they have set context through policy and objective of Proactive Mobile Medical Examination Project which is suitable for the present environment and needs of people. They also explicitly pass those policy and objectives to staff and participants, which leads to effective systematic planning of input and process. Therefore, the overall factors arranged for this project were integrated which can be used as a guideline to develop effectiveness of Proactive Mobile Medical Examination Project in the future.

บทนำ

จากนโยบายภาครัฐที่ต้องการให้โครงการสุขภาพต่างๆ มีการกระจายให้ครอบคลุมประชาชนในแต่ละจังหวัด และภูมิภาค ทางเทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่จึงได้มีการตอบรับนโยบายสุขภาพด้วยการจัดโครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 4 แขวง 96 ชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่มากกว่า 75,000 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครองท้องถิ่น, 2559) เพื่อสร้างความตระหนักและการรับรู้ในด้านปัญหาสุขภาพให้กับประชาชนในท้องถิ่น โดยโครงการตรวจสุขภาพฯ นี้ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 ถึงปัจจุบัน (กองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลนครเชียงใหม่, 2558) แต่ยังไม่ได้มีการประเมินโครงการที่ชัดเจนและครอบคลุมเพียงพอที่จะทำให้ทราบข้อมูลว่า โครงการมีความคุ้มค่าต่อการดำเนินการหรือไม่ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคตรงจุดใดอย่างไร และโครงการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด รวมทั้งยังไม่มีการนำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินโครงการไปใช้ประโยชน์ในด้านการวางแผนดำเนินการในอนาคต

ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะทำการประเมินผลโครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ให้ครอบคลุมทั้งในด้านของบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของโครงการ โดยการประเมินผลโครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ในครั้งนี้ ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานของเทศบาลนครเชียงใหม่ ในการจัดทำโครงการต่างๆแก่ชุมชนในครั้งต่อไป เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถนำข้อมูลสุขภาพประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่ได้จากการดำเนินโครงการ มาเป็นฐานข้อมูลในการจัดทำโครงการต่อยอดอื่นๆ ได้ รวมทั้งยังสามารถนำข้อมูลประกอบการทำแผนสุขภาพชุมชนได้ในปีต่อไป

แนวคิดและทฤษฎี

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam 2007 อ้างถึงใน ศุภามณ จันทร์สกุล, 2557) กล่าวว่า แนวคิดการประเมิน CIPP Model เป็นการประเมินที่เป็นกระบวนการต่อเนื่อง มีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการประเมินภาพรวมของโครงการ ตั้งแต่ด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต (Context, Input, Process and Product) โดยใช้วิธีการสร้างเกณฑ์และประสิทธิภาพของโครงการ ทั้งภาพรวมหรือรายปัจจัยเป็นสำคัญ โดยแบ่งประเด็นการประเมินผลออกเป็น 4 ประเภท คือ (1) ด้านบริบท (Context Evaluation: C) เป็นการประเมินให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบว่าโครงการที่จะทำสนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ (2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation: I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึง ความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ (3) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation: P) เป็นการประเมินระหว่างการทำโครงการ เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไขปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น (4) ด้านผลผลิต (Product Evaluation: P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือความต้องการหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการและการประเมินผล เรื่องผลกระทบ และผลลัพธ์

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย การประเมินผลการดำเนินโครงการตรวจสอบคุณภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยใช้แนวคิดทฤษฎี CIPP Model ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1: แสดงตารางกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลการประเมินตามแนวคิด CIPP Model

ขอบเขตการประเมิน	ผู้ให้ข้อมูล
การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation : C)	- ผู้บริหาร - เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง - ประชาชนผู้เข้าร่วม
การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I)	- ผู้บริหาร - เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง - ประชาชนผู้เข้าร่วม
การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P)	- ผู้บริหาร - เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง - ประชาชนผู้เข้าร่วม
การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P)	- ผู้บริหาร - เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการตรวจสอบคุณภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ: เป็นการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดโครงการตรวจสอบคุณภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ วัตถุประสงค์การจัดโครงการ กลุ่มเป้าหมายของโครงการ รูปแบบการจัดหน่วยตรวจและพื้นที่เป้าหมาย ข้อมูลการดำเนินการโครงการในปี พ.ศ. 2559 เพื่อใช้ในการวางแผนการเก็บข้อมูล และออกแบบแบบสอบถามสำหรับประชาชนผู้เข้าร่วม ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ: เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการด้วยแบบสอบถามที่ออกแบบมาสำหรับประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการตรวจสอบคุณภาพ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงวัตถุประสงค์นโยบายและแผนการดำเนินงานผ่านการสัมภาษณ์กับผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่และโรงพยาบาล

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล: เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมมา ทั้งในรูปแบบข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งทำการแบ่งส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นทั้งหมด 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ข้อมูลจากแบบสอบถามของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการตรวจสอบคุณภาพฯ จำนวน 400 คน

กลุ่มที่ 2 ข้อมูลจากแบบสอบถามของเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลและเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 50 คน

กลุ่มที่ 3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่และโรงพยาบาล จำนวน 2 คน

นำข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการตรวจสอบคุณภาพฯ และกลุ่มประชากรเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตรวจสอบคุณภาพฯ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21 – 5.00	เห็นด้วย มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41 – 4.20	เห็นด้วย มาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.61 – 3.40	เห็นด้วย ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81 – 2.60	เห็นด้วย น้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.80	เห็นด้วย น้อยที่สุด

สำหรับคำถามปลายเปิดใช้สำหรับรวบรวมปัญหาและอุปสรรค รวมถึงข้อเสนอนโยบายที่เกี่ยวข้องกับโครงการตรวจสอบคุณภาพฯ ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (In-Depth Interview) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการเรียงเรียงตามกรอบคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการตรวจสอบคุณภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุก

ผลการศึกษา การอภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอนโยบาย

ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการตรวจสอบคุณภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุก

ข้อมูลการประชาสัมพันธ์โครงการฯ และการถ่ายทอดเชิงนโยบาย (Context)

จากการศึกษาข้อมูลด้านช่องทางการประชาสัมพันธ์โครงการตรวจสอบคุณภาพเชิงรุกฯ ที่ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับทราบข้อมูลมานั้น พบว่าประชาชนผู้เข้าร่วมส่วนมากจะได้รับข้อมูลรายละเอียดของโครงการฯ มาจากช่องทางหลัก

คือ ประธานชุมชนหรือประธาน อสม. (ร้อยละ 44.13) และสื่อวิทยุ/หนังสือพิมพ์ชุมชน (ร้อยละ 18.56) โดยประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการฯ ส่วนมากนั้นได้รับทราบถึงเหตุผลและความสำคัญของการจัดโครงการฯ ผ่านทางช่องทางที่ประชาสัมพันธ์ (ร้อยละ 70.5) เมื่อจำแนกข้อมูลการประชาสัมพันธ์โครงการแต่ละแขนงแล้ว พบว่าช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักยังเป็นการได้รับข้อมูลโครงการฯ จากประธานชุมชนหรือประธาน อสม. สื่อวิทยุและหนังสือพิมพ์ชุมชน ครอบครัว เพื่อน ญาติ และโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์โครงการเช่นเดิม และส่วนมากได้รับทราบถึงเหตุผลความสำคัญของการจัดโครงการฯ นี้

ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของผู้เข้าร่วมโครงการฯ

จากการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ จากประชาชนผู้เข้าร่วม สามารถสรุปผลในภาพรวมได้ว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน ทั้งด้านเจ้าหน้าที่ที่มีอัธยาศัยดี พุดคุยยิ้มแย้ม สามารถให้คำแนะนำและข้อมูลด้านสุขภาพได้เป็นอย่างดี คอยอำนวยความสะดวกอย่างทั่วถึง ด้านสถานที่ตั้งหน่วยตรวจที่สามารถเดินทางมาเข้าร่วมได้อย่างสะดวก อยู่ในจุดศูนย์กลางของชุมชน มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากเพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นเก้าอี้ เต้นท์ หรือห้องสุขา ด้านเครื่องมืออุปกรณ์สำหรับตรวจสุขภาพที่มีเพียงพอและพร้อมใช้งาน อาหารและขนมที่ให้บริการระหว่างการตรวจมีความเพียงพอและเหมาะสม และเมื่อจำแนกผลการศึกษาคำความคิดเห็นตามแขนงแล้ว พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้านเหมือนกันทุกแขนง

ข้อมูลด้านกระบวนการ (Process) ของผู้เข้าร่วมโครงการฯ

จากการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ จากประชาชนผู้เข้าร่วม สามารถสรุปผลในภาพรวมได้ว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน ทั้งในด้านช่วงและระยะเวลาของการจัดโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ ด้านขั้นตอนการให้บริการที่มีการระบุเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบแต่ละจุดได้อย่างชัดเจน แจ้งขั้นตอนกระบวนการตรวจให้กับผู้เข้าร่วมได้อย่างชัดเจน ทำให้การบริการแต่ละจุดมีความสะดวก รวดเร็ว และไม่ติดขัด ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึง และสามารถรายงานผลตรวจได้อย่างรวดเร็ว

ข้อมูลด้านผลผลิต (Product) ของผู้เข้าร่วมโครงการฯ

จากการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นด้านผลผลิต (Product) ของโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ จากประชาชนผู้เข้าร่วม สามารถสรุปผลในภาพรวมได้ว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้าน ประชาชนผู้เข้าร่วมเห็นตรงกันว่าควรมีการจัดโครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่เชิงรุกฯ นี้เป็นประจำทุกปี เนื่องจากเป็นโครงการที่ให้ผลลัพธ์โดยรวมที่ดี ทำให้ประชาชนได้ทราบถึงปัญหาสุขภาพของตนเองและเป็นที่ยอมรับของชุมชน สร้างการตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพได้อย่างดี และยังสามารถนำผลการตรวจสุขภาพที่ได้จากโครงการไปต่อยอดในการดูแลและป้องกันปัญหาด้านสุขภาพต่อไปได้ในอนาคต และเมื่อจำแนกผลการศึกษาคำความคิดเห็นตามแขนงแล้ว พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกด้านเหมือนกันทุกแขนง

ข้อมูลความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุก

ข้อมูลเชิงสถิติของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

จากการศึกษาข้อมูลเชิงสถิติของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ จำนวน 50 คน สามารถสรุปผลในภาพรวมได้ว่า เจ้าหน้าที่ส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 72.0) ที่มีช่วงอายุอยู่ใน 3 ช่วงคือ น้อยกว่า

25 ปี ช่วง 26–35 ปี และช่วง 36–45 ปี เป็นหลัก โดยเกือบทั้งหมดมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 84.0) นอกจากนั้นคือปริญญาโทหรือสูงกว่า ส่วนมากมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนใน 2 ช่วงคือ มากกว่า 20,000 บาท (ร้อยละ 38.0) และ 10,001 – 15,000 บาท (ร้อยละ 34.0) นอกจากนี้ส่วนมากมีประสบการณ์ในการเป็นเจ้าของที่โครงการตรวจสุขภาพฯ น้อยในช่วง 1–3 ครั้ง จากข้อมูลเชิงสถิตินี้จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ จะเป็นเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ และมีเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานที่มีประสบการณ์และเจ้าหน้าที่ระดับบริหาร อยู่เป็นส่วนน้อย

ข้อมูลด้านบริบท (Context) ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

จากการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นด้านบริบท (Context) ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ สรุปผลในภาพรวมได้ว่า เจ้าหน้าที่ทั้งหมดเห็นว่าโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ นี้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนในสังคมปัจจุบัน รับผิดชอบต่อนโยบายของการจัดโครงการที่ถูกถ่ายทอดมาจากผู้บริหารเป็นอย่างดี และชัดเจน และเห็นด้วยว่าโครงการนี้ส่งผลกระทบต่อความเข้าใจด้านการดูแลสุขภาพของประชาชน

ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ

จากการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ สรุปผลในภาพรวมได้ว่า เจ้าหน้าที่ทั้งหมดมีความคิดเห็นในระดับมากในทุกด้าน ทั้งด้านสถานที่ตั้งหน่วยที่สามารถเดินทางมาได้อย่างสะดวก มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอ ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่มีความพร้อมในการใช้งาน และมีมากพอ ด้านบุคลากรเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอต่อการดำเนินงาน มีการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานอย่างคุ้มค่า และมีอาหารและขนมสำหรับให้บริการระหว่างการตรวจที่เหมาะสม

ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารโครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุก

ข้อมูลด้านบริบท (Context) ของผู้บริหารโครงการฯ

จากการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นด้านบริบท (Context) ของผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่และโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับโครงการตรวจสุขภาพฯ สรุปผลในภาพรวมได้ว่าโครงการนี้จัดตั้งขึ้นมาเพื่อตอบสนองกับประเด็นปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ในปัจจุบัน และตอบสนองนโยบายการสนับสนุนด้านสุขภาพให้กับประชาชนของสำนักหลักประกันสุขภาพ ต้องการสร้างความตระหนักให้ประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เห็นถึงความสำคัญของการรักษาสุขภาพตนเอง โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ป่วยโรคเรื้อรัง สร้างโอกาสในการเข้าถึงสิทธิการตรวจสุขภาพ เข้าถึงประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ได้อย่างทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ผู้เข้าร่วมโครงการได้ประโยชน์จากผลการตรวจสุขภาพ เพื่อนำไปต่อยอดการดูแลสุขภาพต่อไปได้อย่างรวดเร็ว

ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของผู้บริหารโครงการฯ

จากการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่และโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ สรุปผลในภาพรวมได้ว่า ทางทีมผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการมีการประสานงานวางแผนกำหนดแนวทางการจัดตั้งหน่วยตรวจภายใต้โครงการ และกำหนดรายการตรวจสุขภาพที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เข้าร่วม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการกำหนดแนวทางการคัดกรองผู้ที่สามารถเข้ารับ

บริการตรวจสุขภาพจากโครงการ เพื่อให้มีโอกาสส่งต่อไปถึงกลุ่มเป้าหมายหลักได้อย่างชัดเจน ทั้งยังสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์และสถานที่ที่ใช้ในการจัดตั้งหน่วยตรวจสุขภาพให้ครบถ้วนเหมาะสม สะดวกและรวดเร็ว ตอบสนองกับการเข้ารับบริการของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ข้อมูลด้านกระบวนการ (Process) ของผู้บริหารโครงการฯ

จากการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นด้านกระบวนการ (Process) ของผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่และโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ สรุปได้ว่า มีการดำเนินการแบ่งเขตพื้นที่เทศบาลนครเชียงใหม่ออกเป็น 4 แขวงหลัก เพื่อให้โครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ เข้าถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตั้งหน่วยตรวจสุขภาพที่สามารถลงพื้นที่จัดจุดตรวจในช่วงเวลาที่เหมาะสมกับประชาชนให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดความสะดวกในการเข้ารับบริการของกลุ่มเป้าหมาย

ข้อมูลเห็นด้านผลผลิต (Product) ของผู้บริหารโครงการฯ

จากการศึกษาข้อมูลความคิดเห็นด้านผลผลิต (Product) ของผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่และโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ สรุปผลในภาพรวมได้ว่า ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ นี้สามารถนำผลการตรวจสุขภาพที่ได้รับไปต่อยอดการดูแลรักษาสุขภาพกับสถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพได้อย่างสะดวก ผลักดันให้ประชาชนผู้เข้ารับบริการเกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพของตนเองมากขึ้น โดยโครงการตรวจสุขภาพฯ นี้สามารถเข้าถึงกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่เป็นผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการและผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ไม่มีสิทธิทางการรักษาพยาบาลกับที่อื่นได้อย่างทั่วถึง และได้รับข้อมูลด้านสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่สามารถนำไปต่อยอดกับโครงการด้านสุขภาพเพื่อประชาชนต่อไปได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากการดำเนินโครงการพบว่า มีประชาชนจำนวนมากที่ไม่เคยเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปีกับทางโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลทั่วไปมาก่อน ดังนั้นจึงควรเน้นการประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มดังกล่าวให้มาเข้าร่วมโครงการตรวจสุขภาพฯ ของทางเทศบาลนครเชียงใหม่ให้ครอบคลุมมากขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความตระหนักในด้านการดูแลสุขภาพให้กับประชาชนมากขึ้น

2. จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ด้านข้อมูลความคิดเห็นในส่วนของปัจจัยกระบวนการตรวจสุขภาพขอโครงการตรวจสุขภาพเชิงรุกฯ ในครั้งนี้ พบว่าเกิดความล่าช้าในขั้นตอนการดำเนินการชั่งประวัติและเจาะเลือด เนื่องจากจำนวนเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ โดยเฉพาะในช่วงเวลา 8.00-9.00 น. ที่ผู้เข้าร่วมต่างทยอยเดินทางมาเข้ารับบริการที่หน่วยตรวจพร้อม ๆ กัน ทำให้เกิดเป็นคอขวดในกระบวนการ ควรมีการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในช่วงเวลาดังกล่าว

3. จากการศึกษาค้นคว้าและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ข้อมูลการประเมินโครงการโครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ได้มีการเก็บข้อมูลด้านสุขภาพของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่เข้าร่วมโครงการไว้ในรูปแบบของเอกสารจำนวนมาก ควรที่จะเก็บข้อมูลเหล่านั้นไว้ในรูปแบบของดิจิทัลไฟล์บนคอมพิวเตอร์ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการจัดการข้อมูลเพื่อประกอบการวิเคราะห์

แนวโน้มด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ และยังสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจในการจัดโครงการอื่น ๆ ในอนาคตได้อีกด้วย

บรรณานุกรม

สำนักบริหารงานทะเบียน กรมการปกครอง. (2559). *จำนวนประชากรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2559*.

สืบค้นจาก http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age.php

กองทุนหลักประกันสุขภาพ เทศบาลนครเชียงใหม่. (2558). *โครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชนเขตเทศบาลนครเชียงใหม่*. สืบค้นจาก http://www.cmm-fund.com/กิจกรรมกองทุนฯ/โครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่แบบบูรณาการเชิงรุกในกลุ่มประชาชน-เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีอายุตั้งแต่-35-ปีขึ้นไป_24.html

ศุภามณ จันทร์สกุล. (2557). ยุคสมัยของการประเมินผลและแนวคิดทฤษฎีของนักประเมิน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย (ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)*, 8(1), 68-79.